

Tale har lagt for Dagen, forekommer det mig, at han selv har modbevist Rigtigheden af sine første Udtalelser. Thi det er klart, at hvis Stillingen er saa alvorlig, som det ærede Medlem har skildret, hvad jeg ikke vil imødegaa, er enhver Rejsning af et nyt Hus en fortjenstfuld Handling. Der er derfor ikke Tvivl om, at det Arbejde, vi har været inde paa i disse Aar, har været heldigt og lykkebringende for mange, og at de Penge, der har været anvendte dertil, har været vel anvendte. Hvis det ærede Medlem mener, at der skulde være saa mange brodne Kar i disse Byggeforeningsvirksomheder, at dette Arbejde af denne Grund kan stemples som ikke fortjenstfuldt, vil jeg minde det ærede Medlem om, hvad han ogsaa ved, at det i saa Fald navnlig falder tilbage paa Byggeforeningerne selv, for saa vidt som de skal udarbejde Vedtægter, ifølge hvilke det Overskud, der oparbejdes, skal falde tilbage til Foreningen og tjene til Fremme af dens Formaal. Endvidere skal disse Vedtægter godkendes af Ministeriet, og jeg tvivler ikke om, at den højtærede Finansminister og hans Embedsmænd varetager ogsaa den Side af Sagen. Jeg tror derfor, det er bedst, at vi med Velbehag ser paa, at Byggeforeningernes Arbejde fremmes som hidtil, og skulde der være Mangler i Administrationen, maa vi søge at bekæmpe dem.

Det ærede Medlem, der var Ordfører for Socialdemokratiet, saa vel som jeg har i vore første Taler peget paa, at vi var klare over, at der var den Mangel ved Forholdet, at man ikke har Sikkerhed mod, at den første Besidder af det Hus, som er rejst ved disse billige Laan, kan lade Huset overgaa til Spekulation. Men som ogsaa den højtærede Finansminister fremhævede, er vi villige til at modtage en Form, under hvilken man faar Sikkerhed for, at dette ikke sker i Fremtiden. Jeg tror derfor, at vi i vore Bestræbelser for at fremme Byggeriet som Helhed ikke skal kaste over Bord det Arbejde, som finder Sted i Byggeforeningerne. Jeg erkender, at det ærede Medlem, som fremstillede Sagen fra Skive og andre Steder, hvorfra han har Erfaring, er en Mand, der ved, hvor Skoen trykker; men desuagtet tror jeg ikke, at vi kan komme stort videre i Øjeblikket, thi Boligkommissionen maa dog sikkert have Lejlighed til at fremkomme med Forslag om disse vidtrækkende Spørgsmaal.

Jeg er enig med det ærede Medlem i, at Boligspørgsmaalet er et Spørgsmaal, som i disse Tider kommer med en overvældende Voldsomhed og kommer, fordi det private Ini-

tiativ sikkert ikke vil ret meget mere, medens Befolkningstilvæksten stadig er stigende. Det er et Spørgsmaal, som er saa alvorligt, at det melder sig umiddelbart efter Mød, Klæder og Brændsel, men disse tre Spørgsmaal er jo dog de vigtigste. I øvrigt er jeg enig med det ærede Medlem i, at vi alvorligt maa stræbe efter at faa ordnet denne Sag.

Formanden: Folketingsmanden for Randers Amts 1ste Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

H. P. Hansen: Jeg havde just ikke tænkt at udtrykke mig saaledes, at Hr. Moesgaard-Kjeldsen skulde faa den Opfattelse, at jeg mente, at de, der har skabt Byggeforeningerne, aldeles ikke havde gjort sig fortjent af Samfundet. Men vi siger jo, at det gode undertiden er der bedstes værste Fjende, og hvad jeg mente med min Udtalelse, var dette, at man havde overladt Byggeforeningerne dette Spørgsmaal til Løsning paa en saadan Maade, at det derved i nogen Grad var undgaaet Offentlighedens Opmærksomhed, at Byggeforeningerne ikke kunde løse Spørgsmaalet, medens Offentligheden alligevel slog sig til Taals med, at der var et Organ, der arbejdede for denne Sag. Det var kun det, jeg mente.

I øvrigt fastholder jeg, hvad jeg sagde, at i de allerfeste Tilfælde har det med Byggeforeningerne været saaledes, at de først har tænkt paa sig selv. Jeg kunde godt pege paa Eksempler paa Byggeforeninger, der ikke har tænkt først paa sig selv, heller ikke under Krigsperioden, men det skal jeg ikke komme ind paa. Jeg giver naturligvis Hr. Moesgaard-Kjeldsen Ret i, at saa gennemgribende, som jeg ønskede Sagen taget op til Drøftelse, maa den forelægges for Boligkommissionen først. Jeg har slet ikke villet andet med min Tale end at slaa til Lyd for, at vi endelig ikke maatte tro, at naar vi blot bevilger disse Laan til Byggeforeningerne, saa kan vi for Resten roligt sove videre for en Tid. Thi det lader sig ikke gøre.

Jeg skal slutte med at sige, at naar der atter kommer Forhandlere ude fra Byen for at tale med Rigsdagsmedlemmerne, eller naar de ellers faar Lejlighed dertil, saa skal De prøve paa at høre Talen Mand og Mand imellem; den er meget mere oplysende end det, deres Deputationer kommer og siger.

J. Chr. Jensen: Jeg er ganske enig med Hr. Moesgaard-Kjeldsen, der talte paa det radikale Partis Vegne. Det er ganske afgjort,